

Regionalt pilegrimssenter på Edøy, Smøla

Innhold

Regionalt pilegrimssenter på Edøy, Smøla.	2
Avstand mellom sentra og geografisk dekningsområde	2
Avstand mellom sentra og geografisk dekningsområde	2
Kvaliteter på helligmål må være tatt hensyn til.	2
Lokalt og regionalt engasjement	3
Tilgjengelighet og infrastruktur.	3
Etablerte institusjoner som kan ta oppgaven.....	4
Kompetanse/nettverk.	4
Økonomi.	4
Arbeidsplass/kontorplass.	5

Regionalt pilegrimssenter på Edøy, Smøla.

I brev av 22.05.2019 ber Møre og Romsdal fylkeskommune om å få vite hva Smøla kan stå for i etablering av et regionalt pilegrimssenter i vårt fylke. 6 nøkkelsteder i Møre og Romsdal har fått denne henvendelsen.

Styringsgruppen for kystpilegrimsleia har satt 7 kriterier for etablering av de 4 pilegrimssentra langs kysten.

- Avstand mellom sentra og geografisk dekningsområde
- Tallet på nøkkelsted pr RPS bør være så lik som mulig
- Kvaliteter på helligmål må være tatt hensyn til
- Lokalt og regionalt engasjement
- Tilgjengelighet og infrastruktur.
- Etablerte institusjoner som kan ta oppgaven
- Kompetanse/nettverk

I tillegg vil M&R fylkeskommune legge vekt på

- Økonomi
- Arbeidsplass/kontor plass.

Avstand mellom sentra og geografisk dekningsområde

Smøla har siden 2015 arbeidet aktivt med å skape struktur og arrangement på den siste etappen på kystpilegrimsleia. I ulike samarbeidsfora har vi favnet fra Averøy i sør til Trondheim i nord. Vi har til nå besørget et område som innbefatter 8 kommuner og to fylkeskommuner. Regner en at et regionalt senter på Smøla i første rekke skal samarbeide med kommuner der vi har pekt ut nøkkelsteder, vil dette innbefatte 4 nye kommuner. Smøla mener at vi skal klare det. Vi bygger da på at vi har gode kontakter i de kommunene vi har samarbeidet med til nå, og at vi har kompetanse på oppbygging av samarbeidsstrukturer.

Avstand mellom sentra og geografisk dekningsområde

Dersom Møre og Romsdal fylkeskommune velger å la noen nøkkelsteder være tilknyttet en annen region, må bestemmelsen om dette ligge til fylkeskommunen. Vi ønsker å bemerke at Smøla har etablert et godt samarbeid med Trøndelag og at vi ser det som lite problematisk å betjene en annen fylkeskommune enn vår egen. Et slikt samarbeid med en annen fylkeskommune kan også anbefales for den sørlige delen av fylket.

Kvaliteter på helligmål må være tatt hensyn til.

Kulisteinen som «Norges Dåpsattest» står sterkt i historien og vil være et naturlig element i enhver pilegrimsreise langs kysten. I tillegg har Edøya og Kuli på Smøla en lang og mektig historie om en storhetstid i mellomalderen. Edøy gamle kirke er et bevis på det. Kulturminnet «Edøystjerna» er også et symbol på en storhetstid på Edøya. Smøla jobber aktivt med å skape nye og fremtidsrettede formidlingsarenaer for våre kulturminner. Prosjektet Fortid i Framtida åpner mange muligheter og

Smøla har en visjon om at historien langs kystpilegrimsleia skal skapes som et nasjonalt prosjekt med ny teknologi som formidlingsarena. Et regionalt pilegrimssenter på Smøla vil kunne understøtte også dette prosjektet.

Lokalt og regionalt engasjement

Smøla har vært aktiv i kystpilegrimsarbeidet siden 2011. Smøla utarbeidet et strategidokument for kystpilegrimsarbeidet i mai 2013. Der lå en klar målsetning om at det skulle bli et regionalt kystpilegrimssenter på Smøla. Dokumentet har vært styringsredskap for arbeidet i vår kommune og ble utarbeidet under ledelse av en styringsgruppe bestående av ordfører, representant fra bispedømmet, prosjektleder og lokale representanter. I september 2015 ble lokal arbeidsgruppe valgt. Denne består av ordfører Roger Osen, seniorrådgiver Iver Nordseth, presten i Smøla, Gunn F. Johannessen og kulturrådgiver Laila Skaret. Mandatet til denne gruppen var å realisere målene i strategidokumentet.

Siden 2015 har Smøla lagt ned en vesentlig innsats i Kystpilegrimsarbeidet. Samarbeidet har favnet vidt. Lokalt har både kirken, Gurisentret og museene i Smøla vært deltakende. Regionalt har Prosten på Nordmøre, Nordmøre museum, Averøy med Kvernes og fortidsminneforeningen og Kristiansund kommune vært med. Dessuten har vi hatt et godt samarbeid med kirke, kommune og museum i trønderkommunene, Hitra, Frøya, Ørlandet og Rissa. Nordmøre prosti har vært aktivt med i arbeidet. Trøndelag fylkeskommune og Møre og Romsdal fylkeskommune har også deltatt på møter som vi har planlagt og gjennomført. I tillegg har vi deltatt på møter i regi av M&R fylkeskommune. Vi har vært på studiereise til Spania med Innovasjon Norge. Vi har deltatt på konferanser både i Trøndelag og i Møre og Romsdal.

Smøla har vært i flere møter med Nasjonalt pilegrimssenter og kjenner organisasjonen og pilegrimsarbeidet godt.

Det frivillige har også vært en viktig del av pilegrimsarbeidet på Smøla. Kirken har engasjert sine menighetsråd og andre. De har sammen med Gurisentret og Smøla Nærings og Kultursenter KF stått for pilegrimsarrangement 2. pinsedag i 7 år. Konfirmantene har deltatt på pilegrimsvandring og Gurisentret, Smøla museum, Kirken og Smøla Nærings- og Kultursenter har en årlig opplæringsdag for 8. klassingene på Smøla.

Sommeren 2017 samarbeidet aktørene på den siste etappen opp til Nidaros om en prøveseilas for å teste sjøreisen fra Averøy/Kristiansund til Trondheim. Turen ble gjennomført med båten Helt og hadde en besetning på 12 med reisende og mannskap. En vellykket tur der også NCE-tourism deltok representert v/ firmaet NOTUM som gjorde erfaringer. Disse ble rapportert.

Tilgjengelighet og infrastruktur.

Den delen av kystpilegrimsleia som Smøla har engasjert seg i, strekker seg fra Averøy i sør til Trondheim i nord. Siste etappe på kystpilegrimsreisen har i hovedprinsippet vært bygd rundt muligheten for å reise med Kystekspresen. Sommeren 2017 fikk vi lagd en avtale med Namsos Sjø som drifter kystekspresen. Vi fikk til en pilegrimsbillett der reisende kunne gå av og på båten innen en ramme på noen dager.

I samarbeidet med omliggende kommuner i nord og sør har vi gjort mye for å lage en struktur og gjenkjennelse på pilegrimsreisen. Alle stedene har jobbet med sine pilegrimsmål og har både skiltet og gjort annen tilrettelegging. Det har også vært flere møter og henvendelser til Nasjonalt

pilegrimssenter for at vi skal få på plass egnet og godt informasjonsmateriell både i papir, med skilt og digitalt. Smøla har flere brosjyreutgaver liggende. Disse må koordineres med det arbeidet som gjøres sentralt.

Etablerte institusjoner som kan ta oppgaven

Smøla Nærings og Kultursenter KF er Smøla kommunes kommunale foretak der arbeidet med næring og kultur utføres. KF-et vil bli organisasjonen der det regionale senteret blir plassert administrativt og underlagt kulturenheten i foretaket. Regnskap vil bli plassert inn i det kommunale regnskapssystemet med eget prosjektnummer. Organisasjonen har rapporteringserfaring.

Pr i dag har Smøla kommune en egen styringsgruppe for Kystpilegrimsleia. Ordføreren, presten, kulturrådgiver og en seniorrådgiver utgjør gruppen. Denne vil kunne ta hånd om avtaler, forhandlinger og oppbygging av struktur for det regionale senteret.

Smøla Nærings og Kultursenter KF har et eget styre der politikere og næringslivet er representert. Dette styret vil ha overordnet ansvar.

Kompetanse/nettverk.

Smøla kommune har jobbet aktivt med pilegrimsarbeid siden 2011. I punktet «Regionalt og lokalt engasjement» har vi redegjort for noe av aktiviteten Smøla har stått for i Kystpilegrimsleia. Gjennom denne aktiviteten har vi bygget en solid kompetanse som også vi være med over i det regionale senteret. Smøla Nærings og Kultursenter KF har vært ansvarlig for pilegrimsarbeidet i vår kommune, og vil også ha arbeidsgiveransvar og deltakelse i det regionale senteret.

Smøla har gjennom utallige møter der vi både har vært pådrivere og sørget for gjennomføring, skaffet oss et solid nettverk. Vår deltakelse i konferanser og møter, arrangert av andre, har også styrket vår kunnskap. I tillegg har kirken og museet både lokalt og regionalt vært aktiv med i det arbeidet som er gjort fram til nå, og vil være solide støttespillere i fortsettelsen.

Møre og Romsdal Fylkeskommune sine punkter

Økonomi.

Det legges opp til en økonomisk fordeling av utgiftene til de regionale sentra. Innen ei ramme på 2 millioner satses det på at staten står for 60% av kostnadene, fylket for 20% og vertskommunen for 20%. Smøla regner sitt bidrag slik:

Kontorleie. (på Gurisentret)	70 000
Inventar og utstyr	40 000
Bidrag fra kirken. Tjenester, åpen kirke, arrangement, informasjonsarbeid, skilting.	40 000
Arbeidsgiveransvar (SNK KF)	160 000
Regnskap og rapportering.	70 000
Telefon/Internett	10 000
Avgifter-gebyrer, lisenser.	10 000

	400 000
--	---------

Arbeidsplass/kontorplass.

Regionalt pilegrimssenter på Smøla plasseres i Gurisentret på Edøya. Arealet i bygningen er rigget for etablering av flere kulturarbeidsplasser og vil være innflyttingsklar våren 2020. I langtidsplan for Gurisentret, som vil gå til politisk behandling i september 2019, er det skissert 5-7 kulturarbeidsplasser plassert på Edøya. Regionalt kystpilegrimssenter er inne i planen.